

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 BERGEN
Norway

Sámediggi
Ájovvárgaaidnu 50
9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI /SAKSBEHANDLER	MIN ČUJ./VÁR REF.	DIN ČUJ./DERES REF.	BEAIVI/DATO
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02 inge.arne.eriksen@samediggi.no	17/1425 - 41 Almmut go válddát oktavuoda/Oppgis ved henvendelse		30.10.2017

telefonnua: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Reguleringsmøtet Sak 20/2017 NVG-sild - Sametingets innspill til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2018

Sametinget arbeider for å sikre kyst- og fjordbefolkningens historiske rettigheter til fiske, samt bevare det materielle grunnlaget for samiske kultur, næring og språk. I fiske etter sild vil en ut fra dette legge til rette og styrke næringsgrunnlaget for fiskerne og mottaksanleggene på land i STN-området ¹.

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08:00 - 15:30

I sjøsamiske områder består mesteparten av fiskeflåten i dag av mindre fartøy. Sametinget vil ivareta og sikre driftsgrunnlaget i fiske i 2018 gjennom å legge til rette for å oppnå levelige økonomi og gode forvaltningsordninger som er bærekraftig, forutsigbar og langsiktig.

Sametinget støtter forslag i regulering av fiske etter NVG-sild i 2018, som gjør det mulig å få til en friere regulerings- og driftsform for den minste kystflåten i åpen gruppe i STN-området.

Sametingets forslag:

- Sikre inntektsgrunnlaget for fisker som fisker i åpen gruppe sild i STN-området gjennom avsetning av en egen Kystfiskekvote – sild på 2 000 tonn sild
- Opprettholde Stortingets forbud mot fiske med fartøy over 15 meter, innenfor fjordlinjene.
- Det avsetts 100 tonn NVG-sild til fiske etter sild med landnot for ikke fiskere registrerte fiskere med ikke registrerte fartøy
- Kartlegging av bifangst av torsk og laks i fiske etter norsk vårgytende sild

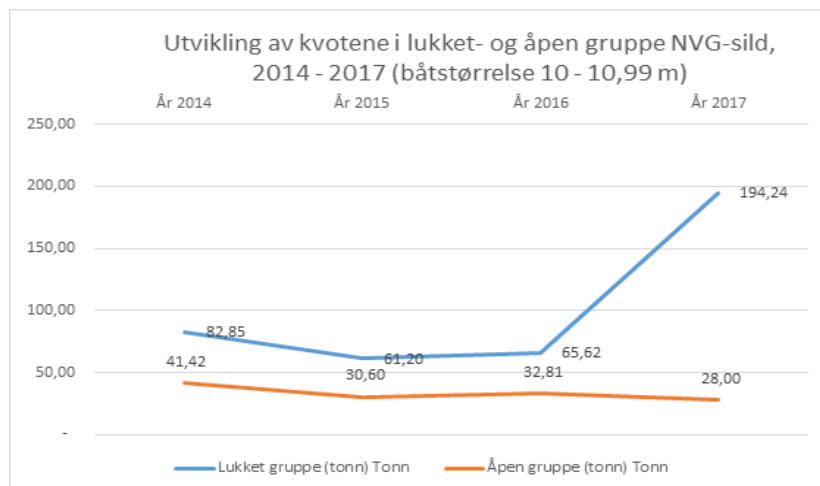
¹ Det geografiske virkeområdet for Sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling:

Finnmark: Alle kommunene
Troms: Karlsøy, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Lyngen, Skjervøy, Storfjord, Balsfjord, Sørreisa, Salangen, Gratangen, Lavangen, Skånland og deler av Tromsø kommune.
Nordland: Narvik, Hamarøy, Tysfjord og Evenes.

Bakgrunn

I regulering av fiske etter sild i 2017 vedtok statlige myndigheter å redusere kvoten i sildefiske i åpen gruppe, mens kvotene i lukket gruppe ble tredoblet (jf. figur 1).

Figur 1 Utviklingen av kvotene i lukket- og åpen gruppe NVG-sild i perioden 2014 – 2017 (båttørrelse 10 – 10,99 meter).

Som inntekt og grunnlag for livsoppholdelse, har fisket etter sild gjennom tidene spilt en vesentlig rolle for fiskere i sjøsamiske områder, og derigjennom vært en viktig del av det materielle grunnlaget for å opprettholde samisk kultur.

Før silden – både NVG og de lokale silde stammer - ble nedfisket i

fjordene i Nord Norge i 1960 – 70 årene, var inntekten fra sildefiske en årvisst og god inntektskilde for fisker i sjøsamiske områder. Etter nedfiskingen og kollapsen i sildebestanden i 1970 årene, ble det innført et mangeårig totalforbud mot fiske av sild. For noen år siden var sildebestanden bygget opp igjen. Når det gjelder de lokale silde stammene i fjordene i Finnmark så er det først nå disse er av en slik størrelse, at dette fisket kan legge grunnlag for et økonomisk utbytte. Imidlertid skiller ikke dagens forskning og forvaltning på NVG-sild og lokale bestander i nord, og derfor må en også ha kvoter i NVG-sild for å fiske på lokale sildebestander i samiske områder der det er stedege bestander av sild. Ettersom sildebestanden først ble nedfisket med påfølgende mange år med totalforbud i fangst, er en nå i den situasjonen at en må revitalisere både fisket og mottaksapparat for sild i samiske områder.

Retten til fiske som ble oppnådd mellom regjeringen og Sametinget i 2012, gjaldt fiske etter torsk, sei og hyse, og er tillagt fiske i åpen gruppe. Men i Prop. 70L (2011-2012) som ligger til grunn for enighet, fremkommer det at retten til fiske gjelder alle andre arter som er vært viktig for livnæring og utkomme i samiske områder, men at dette må fastsettes ved en egen forskrift for hver enkel bestand (jf. deltakerloven § 21 tredje ledd siste punktum). Vektleggingsreglene som her nevnes er ikke begrenset til bare torsk, hyse og sei, men også andre arter (eks. sild). Dette innebærer at forvaltningen også skal legge vesentlig vekt på betydningen for samisk bruk ved reguleringen av sildefiske, selv om det av deltakerloven ikke følger at en i dag har rett til å fiske sild.

Samer og andres rett til fiske i Finnmark og Nord-Troms er ikke knyttet til åpen eller lukket gruppe, men til fiske med fartøy under eller på 11 meter, samt at den som fisker fyller vilkårene for å stå i fiskermanntallet.

I 2017 ble båtkvotene i åpen gruppe satt så lavt at sildefisket i samiske områder i 2017 at det vanskelig lar seg leve av, og for å sikre *det materielle grunnlaget for samisk kultur*, næring og språk krever Sametinget at statlige myndigheter avsetter en egen kvote på 2 000 tonn NVG-sild til fiskere i samiske området (jf. Havressurslova § 7, g *at forvaltningstiltaket er med og sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur* og deltakerloven § 21 tredje ledd siste punktum).

FNs konvensjon om sivile og politiske retter artikkel 27 pålegg staten en resultatplikt med

plikt til å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur. Staten må etter denne plikten, sette inn de tiltak som er nødvendige for å sikre dette grunnlaget. Her vil det si å avsette en egen Kystfiskekvote i sild til fisker i åpen gruppe i samiske områder (STN—områder), slik det ble gjort i torskefisket i 2011/2012, og gjennom dette bidra til å oppfylle statens plikt ovenfor samene som urfolk, om at de skal kunne oppnå et økonomisk utbytte av sitt fiske som kan føre til videre livsopphold.

I dagens tilfelle med lave sildekvoter til fiskere i åpen gruppe i samiske områder, vil også rettsgrunnlaget i havressurslova § 11 sjettede ledd, og dermed også deltakerloven § 1a og havressurslova § 7, menneskerettsloven §§ 2 og 3, jf. SP art. 27, spille inn.

I 2016 fremmet Sametinget forslaget på Reguleringsmøtet om å avsette en egen Kystfiskekvote i sild, slik det er for torsk. Myndighetene fulgte ikke opp Sametingets forslag.

Sametinget vil opprettholde sitt krav om avsetning av en egen Kystfiskekvote på 2 000 tonn sild i 2018, på samme rettsgrunnlag og på lik linje med det som har vært gjeldene i fiske etter torsk siden i år 2011, slik at inntekten og utkomme til fiskere i sjøsamiske områder gjennom en egen kystfiskekvote sild, kan bedre sitt livsutkomme og sin eksistens.

Dearvuodáiguin/Med hilsen

Solveig Ballo
fágajodiheddji/fagleder

Inge Arne Eriksen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Hovedmottaker:
Fiskeridirektoratet

Postboks 185
Sentrum

5804

BERGEN

Kopijja / Kopi til:
Maja Kirkegaard Brix